

[Riitta Kittilä: Mistä puhumme, kun puhumme verkostoista? | SOSTE - YouTube](#)

Tervehdys kaikille. Mun nimi on Riitta Kittilä ja työskentelen järjestöpäällikkönä SOSTE – Suomen sosiaali- ja terveys ry:ssä. Olen viimeisimpien vuosien aikana perehtynyt erityisesti verkostoihin ja koordinoinut SOSTE:n verkostotoimintaa. Ja tänään me puhutaankin siitä, mitä oikeastaan tarkoitetaan verkostoilla. Tervetuloa mukaan kaikki kuulijat.

Niin mitä oikeastaan verkostot on? Yksinkertaisesti voi sanoa, että verkostoilla tarkoitetaan ihmisten ja organisaatioiden välisiä yhteyksiä. Eli verkostot, kun puhumme verkostoista, puhumme siitä, että kenet tunnet, kenelle lähetät sähköpostia, ketä tapaavat, kenen kanssa teet yhteistyötä. Verkostossa on siis kyse sinusta ja siitä keiden ihmisten kanssa teet yhteistyötä tai miten organisaatioiden kanssa teet yhteistyötä. Ja tässä videossa keskitytään erityisesti näiden verkostosuhteiden pohtimiseen.

Tässä näet yhden kuvauksen verkostoista (1:15 min) ja verkostosuhteista. Niistä muodostuu erilaisia kokonaisuuksia ja itsekkin olet mukana erilaisissa verkostokokonaisuuksissa. On verkostokokonaisuuksia ja klustereita, jotka ovat hyvin tiiviitä. Ne muodostuvat usein ihmisistä, jotka ovat tunteneet toisensa jo pitkään, tehneet yhdessä pitkään yhteistyötä. Siitä muodostuu ehkä vähän tämmöinen sisäpiirimäinen suljettu verkosto. Tämmöinen tiivis verkostoyhteistyö on toki usein helppoa sen takia, että ollaan jo tutustuttu ja se luottamus on syntynyt. Sen ehkä huono puoli on se, että saako tämmöinen tiivis klusteri uutta tietoa. Aina pitää siis huolehtia myös siitä, että syntyy uusia verkostosuhteita.

On tärkeää, että on myös heikompia verkostosuhteita. Ihmisiä, joita ehkä tapaa vähän satunnaisemmin tai harvemmin, mutta joilla kuitenkin voi olla ihan semmoista uutta arvokasta tietoa sinulle, jota voit tarvita. Tämmöiset heikot verkostosuhteet voi joissain tilanteissa olla äärimmäisen tärkeitä. Verkostoissa on erilaisia toimijoita. Joillain on ehkä tärkeämpi rooli kuin toisilla sen takia, että he voivat olla tämmöisiä solmukäyttäjiä, solmutoimijoita, jotka yhdistää monenlaisia, erilaisia ihmisiä ja organisaatiota ja ehkäpä kokonaisia verkostoja.

Ja varsinkin, jos olet tämmöinen solmukäyttäjä, sinun on tärkeä nähdä se kokonaisuus niin että huomaat, onkohan joku nyt tästä verkostosta kokonaan ulkopuolella. Onko joku, joka kuuluu tähän kokonaisuuteen, mutta ei ole päässyt mukaan tähän verkostoon. On tärkeää koko ajan katsoa, että verkostossa on mukana ne ihmiset, joita tavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan.

Järjestön verkostokartta näkyy tässä (3:17 min). Ja kuten huomaat, järjestö verkostoituu aika moneen suuntaan. Jos aloitetaan tuosta keskeltä, niin huomaat että myös ne kaikkein lähimmät ihmiset ovat sinun verkostoa. Ne helposti unohtuu - työkaverit, esimies, luottamushenkilöt. Ehkä vapaaehtoiset verkostot järjestön verkostoissa on niitä kaikkein lähimpiä, ja on tärkeää miettiä sitä, miten heidän kanssaan hoidetaan verkostosuhteita.

Sitten toiseksi voidaan katsoa sitä, kenelle sinä oikeastaan teet työtä, ketä palvelet, kuka on sinun asiakkaasi. Ja kun ollaan järjestössä, niin järjestön asiakkaasta puhutaan ehkä usein, tai sillä tarkoitetaan, jäseniä tai jäsenjärjestöjä tai muita

järjestön palvelujen käyttäjiä. Se on yksi järjestön yksi luonnollinen verkostoitumisen suunta ja tärkeä sellainen.

Näillä horisontaalisilla kehittämisverkostoilla tarkoitetaan sellaisia rinnakkaisia organisaatioita tai asiantuntijoita, jotka työskentelee sinun kanssasi samalla toimialalla tai tavoittelee samoja asioita. Ne voi olla esimerkiksi kumppaniorganisaatio, kumppanijärjestöjä tai ne voi olla julkisen sektorin tai yksityisen sektorin toimijoita, jotka jollain tavalla on mukana tekemässä samaa asiaa, mitä sinä teet tai voivat auttaa sinua saavuttamaan niitä asioita, joita sinä haluat saavuttaa. Joiden kautta opit tai joiden kanssa yhdessä voit vaikuttaa asioihin.

Ja vielä neljänneksi, järjestöjen järjestöverkostosuhteissa on ihmisiä, joilta me saamme tai ostamme palveluita oman toiminnan ylläpitämiseksi. On vaikkapa nettisivujen palveluntuottajia tai jonkun esitteen tuottajia. Ehkä vuokraamme toimitiloja tai kokoustiloja, me hankimme tarjoiluja. Myös tämä on yksi verkostoitumisen suunta, että meillä on siellä puolella aina ihmisiä, joilta löydämme apua siinä kohtaa kun tarvitaan. Tiedämme mistä hankkija sitä palvelua, mitä milloinkin tarvitaan.

Verkostosuhteita on usein aika vaikeaa kuvata ihan tyhjältä pöydältä, joten tällainen verkostokartta, joka lajittelee sitä mitä verkostotyyppisiä ja verkostosuhteita meillä on, voi helpottaa sitä, ja tällaisen avulla voit kuvata hankkeesi erilaiset verkostot.

Toinen tapa hahmottaa näitä verkostoja ja verkostosuhteita, on katsoa sitä, että mitkä ovat kaikkein merkityksellisimpiä sen kannalta, että me saavutamme oman tavoitteemme. Oman hankkeen tai oman organisaation tavoitteen. Silloin tärkeää on erityisesti tunnistaa ne ihmiset, jotka kuuluvat tässä kuviossa tuohon numero seiskan eli kaikkein keskimmäiseen ryhmään. (6:30 min)

Eli ne on ihmisiä tai organisaatioita joita ilman et oikeastaan voi saavuttaa omaa tavoitettasi. Heillä on vaikutusvaltaa siihen, miten sinä onnistut. Heillä on ehkä niin tärkeää tietoa tai mahdollisuuksia auttaa sinua, ettet oikeastaan voi toimia ilman verkostoitumatta heidän kanssaan.

Ja sitten kun tuosta kuvioista lähdetään vähän tuonne reunempaan päin, niin se vaikutusvallan ja kiireellisyyden aste hiukan laskee, mutta siellä on edelleen tärkeitä ryhmiä, jotka tunnistaa. On ihmisiä, jotka ovat riippuvaisia siitä mitä sinä teet. Siellä voi olla myös semmoisia toimijoita, jotka voi halutessaan vaikkapa halutessaan vahingoittaa sitä, miten sinä toimit tai vaikuttaa siihen, miten sinä onnistut lopulta tässä tehtävässä.

Myös tämä on yksi tapa kuvata omia verkostoja ja miettiä keitä siihen tällä hetkellä kuuluu. Haluaisinkin antaa sulle oikeastaan tällaisen kotitehtävän. Eli voisit käyttää jompaakumpaa näistä edellisistä diasta ja käydä ihan systemaattisesti läpi sen, että mitä tässä oman järjestön tai hankkeen verkostoihin tällä hetkellä kuuluu ja ketä ihmisiä siellä on. Ja kun teet tätä työtä niin saatat huomata jotain aukkoja. Voit ehkä huomata, että siellä on ihmisiä tai tahoja, joihin sinun pitäisi olla yhteydessä. Ja sehän on tietysti hedelmällinen lähtökohta lähteä kehittämään omia verkostosuhteita.

Samalla voit miettiä miten eri toimijoihin pidät yhteyttä, keitä tapaat henkilökohtaisesti, keiden kanssa ehkä olet vain sähköpostiyhteydessä tai vaikkapa sosiaalisen median seuraaja. Voit miettiä myös sitä, kuinka paljon aikaa ja resursseja minkäkin verkostokumppanin kanssa käytät. Kuka on niin tärkeä, että häneen sinun pitää käyttää paljon enemmän aikaa kuin johonkin toiseen?

On erilaisia keinoja ja tapoja pysyä yhteydessä ja niitä kaikkia voi tässä hyödyntää. Jos huomaat, että siellä on toimijoita, jotka olisi sinun työn kannalta tärkeitä, mutta et ole vielä yhteydessä, mieti mikä olisi tapa löytää yhteys tällaiseen toimijaan.

Tässä oli pikajohdanto verkostosuhteisiin. Kiitos kun katsoit tämän videon. Jos haluat lisää tietoa verkostoista, niin seuraavassa videopätkässä keskitytään vähän enemmän verkostoyhteistyöhön ja miten onnistut siinä parhaiten.